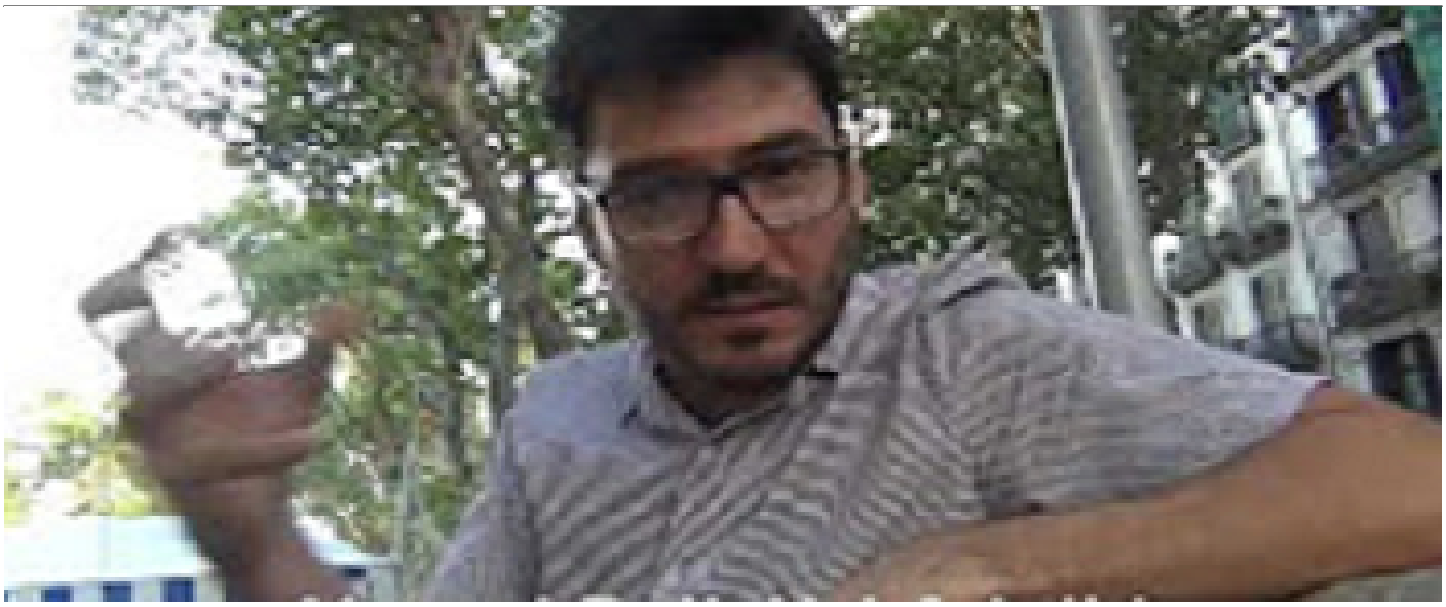

Per què li costa tant de rectificar, a l'Acadèmia?

Autor: Marcel Pellejà
Data de publicació: 25-05-2020

Us oferim unes reflexions del psicòleg Marcel Pellejà sobre els maltractadors i els acadèmics que renuncien a acceptar la realitat, perquè ni l'accepten ni la volen veure.

A L'herència emocional, llibre publicat per La Campana al 2019, a les pàgines 61 i 63, l'autor Ramon Riera ens dóna una explicació de com sovint els maltractaments i els abusos són negats sistemàticament per les víctimes:

"Totes les víctimes de maltractaments infantils en general, i d'abusos sexuals en particular, tenen una tendència automàtica, sovint dificilíssima de desactivar, a avergonyir-se'n i amagar el maltractament que pateixen. A primera vista és una situació molt xocant: la víctima carrega amb la vergonya i la culpa del que li ha passat. Podríem dir que el valor "el pater familias sempre té raó està tan arrelat en la nostra cultura i, per tant, en la nostra manera de reaccionar emocionalment, que quan som víctimes d'un maltractament per part d'algú més poderós tendim a amagar-ho avergonyits i ?i això encara és més sorprenent? ho amaguem com si en lloc de ser-ne víctimes en fóssim culpables. I no únicament les víctimes reaccionen d'aquesta manera, sinó que també els testimonis tendeixen a negar el que veuen els seus ulls. A l'època de Freud hauria estat molt difícil trobar la companyia necessària per sostenir de manera continuada una revolució tan radical".

En aquest cas de l'adulteració i silenciament de la nostra història, la víctima és Catalunya, i el maltractament allò fet a la seva història. I la revolució: "El jove Freud va tenir una iniciativa insòlita en el món mèdic d'aquella època: va començar a interessar-se pels sentiments amagats d'unes dones que eren carn de manicomi, amb unes vides profundament desgraciades, que generaven el rebuig que sol generar la bogeria. I a mesura que Freud s'anava submergint en les profunditats, sovint caòtiques, del món emocional d'aquelles dones, anaven apareixent antecedents d'abús sexual que havien deixat greus seqüeles emocionals. Freud va tenir el coratge d'endinsar-se en uns escenaris sinistres en què pares i altres figures d'autoritat que aparentment protegien i tenien cura de les petites o joves indefenses, en realitat se n'aprofitaven, segrestant-les al seu servei o directament abusant-ne sexualment. El respecte incondicional a l'autoritat que havia organitzat les relacions humanes durant milers d'anys corria el perill de començar a esquerdar-se".

I Freud, com no podia ser d'altra manera, davant d'aquell capgirament radical en la manera d'entendre el món, es va espantar: ¿Com podia ser que tants i tants homes respectables abusessin de les seves filles?

Quants historiadors catalans deuen haver sentit aquest vertigen? Quants l'han sentit i han fet com Freud, renunciar i adaptar-se a l'autoritat? Ell mateix va decidir reduir la seva pròpia revolució conscient en adonar-se que la seva societat no era prou madura per acceptar-la.

És una qüestió de temps, doncs? De maduració del coneixement? D'acceptació dels valors emancipadors enfront dels patriarcals i d'obediència?

Un fet semblant els va passar a En Charles Darwin i a En Max Plank, pare de la física quàntica. Com podem llegir al llibre d'En Ramon Riera La connexió emocional, editat per Octaedro al 2010, a la pàgina 73, En Planck subscriu:

«Una de les experiències més doloroses de tota la meva vida és que rarament ?en realitat podria dir que mai? no vaig arribar a obtenir un reconeixement universal per un nou resultat la veracitat del qual podia demostrar amb una prova concloent, encara que només teòrica [...]. Aquesta experiència em va permetre aprendre quelcom que, segons la meva opinió, és un fet notable: una nova veritat científica no triomfa convencent els seus oponents i fent-los veure la llum, sinó més aviat perquè amb el temps els seus oponents moren i sorgeix una nova generació que hi està familiaritzada».

A la mateixa pàgina 73, En Darwin també ens recorda: «Puc veure amb amb bastanta claredat que si alguna vegada s'adopta àmpliament la meva teoria serà quan els joves es formin i substitueixin els vells a la feina».

Doncs a mi, personalment, em fa l'efecte que la nostra hora ja és arribada.

Marcel Pellejà Adalid,
Llicenciat en Psicologia i
Postgrau en estudis sobre la formació en llengua i treball social en adults immigrants
Barcelona, 17 de maig del 2020